

UMC St Radboud

Fotodynamische therapie (PDT)

Patiënteninformatie

Fotodynamische therapie is een vorm van lichttherapie bij de behandeling van bepaalde huidtumoren of voorstadia daarvan. Voordeel van deze therapie is dat grote delen van de huid kunnen worden behandeld zonder dat chirurgisch ingrijpen nodig is. De behandeling geeft een lager risico op littekens. Diverse studies hebben aangetoond dat fotodynamische therapie een effectieve behandeling is voor deze oppervlakkige huidtumoren.

Behandelingslocatie

De behandeling vindt plaats op de Philips van Leydenlaan 15, ingang West, vierde verdieping, routenummer 396.

Intake

U krijgt een intake-gesprek bij de arts. De arts zal u bij dit eerste bezoek vragen welke medicatie u gebruikt. Wilt u hiervoor een overzicht van uw medicijngebruik meenemen? De intake duurt ongeveer 30 minuten. De arts beoordeelt de plek en neemt de voorbehandeling met u door. Daarna maakt de verpleegkundige de afspraken voor de PDT-behandeling. Er vindt dus op deze dag nog geen behandeling plaats.

Voorbehandeling

Voor het beste effect van de behandeling is het belangrijk dat de te behandelen huid geen korstjes, haren, schilfers of verdikkingen bevat.

- *Ontschilferen*
Het kan dat de arts u een speciale ontschilferzalf met salicylzuur voorschrijft die er voor zorgt dat de schilfers verweken. Een week voor de behandeling begint u hiermee te smeren. Op de dag van de behandeling zelf smeert u niets op de huid.
- *Afplakken*
Voor een enkele plek kan de arts een speciale afdekkende pleister voorschrijven, die u een week voor de behandeling op de plek aanbrengt. Deze pleister kan dag en nacht blijven zitten en u kunt met deze pleister gewoon douchen. Als een plek bij u twee keer behandeld wordt, plak de pleister dan ook in de periode tussen de twee behandelingen.
- *Ontharen*
Ook kan het nodig zijn de haren bij de plek af te scheren. De arts bespreekt dit met u. Mocht dit inderdaad nodig zijn, dan willen wij u vragen dit 's ochtends op de dag van de behandeling thuis te doen.

Vorbereiding thuis

- Neem thuis bij het ontbijt twee Paracetamol tabletten van 500 mg in.
- Als u het geneesmiddel Neotigason® gebruikt, stopt u dit tijdelijk vanaf een tot twee weken voor de behandeling. Dit middel versterkt de gevoeligheid van de huid voor PDT.
- De behandelde plek mag 24 uur na het opbrengen van de crème niet met licht in aanraking komen. Zorg daarom dat u donkere kleding bij u heeft of aan heeft om de behandelde plek te bedekken. Voor de hoofdhuid adviseren wij u een donkere pet of hoed te dragen.
- Als er huid dicht bij de ogen wordt behandeld, neem dan een zonnebril mee voor na afloop.

Duur van de behandeling

De totale duur van de behandeling is afhankelijk van de aandoening, de uitgebreidheid en de plaats. Meestal zijn een à twee behandelingen voldoende, waarbij er vaak minimaal één week tussen de behandelingen zit. Op de behandel dag(en) zelf bent u vier tot vijf uur aanwezig op de PDT-dagbehandelafdeling.

Behandeling

Aanbrengen van de crème.

De plek op de huid wordt, nadat eventuele korstjes zijn verwijderd, ingesmeerd met een crème die de stof aminolevulinezuur bevat. Deze stof wordt vrijwel alleen opgenomen in huidkankercellen en voorstadia daarvan. Het zet deze cellen aan tot verhoogde productie van de lichaamseigen stof Protoporfyrine IX. Dit maakt de cellen gevoelig voor licht. De crème moet gedurende minimaal drie uur in de huid trekken. Om ervoor te zorgen dat de crème goed intrekt, dekt de verpleegkundige deze af met een plastic folie en afdekkend verband.

Het is belangrijk dat er tijdens het intrekken van de crème geen kunst- of daglicht bij de ingesmeerde huid komt en dat deze niet te veel afkoelt of te warm wordt. Het gezicht of handen kunnen eventueel met speciale pleisters of katoenen handschoenen worden beschermd tegen het licht.

De wachttijd kunt u doorbrengen in de wachtruimte van de lichtafdeling Dermatologie, route 396.

Het is niet toegestaan het ziekenhuis te verlaten.

Belichting

Na minimaal drie uur begint het tweede deel van de behandeling: de belichting.

De verpleegkundige verwijdert de plastic folie en overtollige crème. Hierna wordt de plek belicht met een speciale lamp die rood zichtbaar licht uitstraalt. Dit licht is onschadelijk voor de huid, maar leidt in combinatie met de aangebrachte crème met aminolevulinezuur tot destructie van aangedaan weefsel. De lamp kan per belichtingssessie van ongeveer negen minuten een huidgebied belichten van ongeveer 10 x 20 cm.

Meteen na de belichtingen mag u weer naar huis. Het is verstandig niet zelf naar huis te rijden. Als u pijnstillers hebt gebruikt die versuffend werken, mag u beslist niet zelf rijden.

De belichting kan pijnlijk zijn. Wij adviseren u bij het ontbijt op de dag van de behandeling en één uur voor de belichting twee Paracetamol tabletten van 500 mg in te nemen. Deze vier tabletten samen zorgen ervoor dat de concentratie van Paracetamol in het bloed tijdens de behandeling optimaal is.

Het kan echter zijn dat Paracetamol niet toereikend is. Uw arts zoekt dan samen met u naar andere methoden om de pijn tijdens de behandeling te verlichten. De pijn treedt meestal in de eerste minuten van de belichting op en

blijft dan nagenoeg constant. Na de belichting zal deze pijn snel afnemen en kan de behandelde huid nog een aantal dagen schrijnen.

U kunt ingevroren coldpacks meenemen voor verkoeling van de plekken direct na de belichting.

Na de behandeling

De behandelde huid kan nog tot 24 uur lichtgevoelig blijven; bescherm deze daarom tegen zonlicht en kunstlicht gedurende die tijd door het gebied zoveel mogelijk te bedekken.

Na de behandeling ruimt de huid de aangedane huidcellen op en vervangt deze door nieuwe huidcellen. U kunt dit merken door een huidreactie, die meestal enkele uren tot dagen na de behandeling optreedt. De huid kan rood worden, opzwellen en gaan schilferen. De behandelde huid kan er uit gaan zien als een schaafwond. Dit is normaal en wijst op een opruimreactie van de huid. Deze wondjes zullen vanzelf weer genezen. U kunt van de arts een recept voor een vettende zalf krijgen. Als de wondjes na een week nog open zijn, als u koorts krijgt of ongerust bent, neem dan contact op met uw behandelend arts. De genezing is zonder littekens, maar er kunnen huidverkleuringen ontstaan. De maanden na de belichting moet de behandelde huid

extra goed beschermd worden tegen zonlicht. U kunt de huid afdekken of goed insmeren met een zonnebrandcrème met hoge factor.

De verpleegkundige maakt met u een afspraak voor controle op de poli na ongeveer drie maanden.

De meeste huidaandoeningen die met PDT worden behandeld ontstaan onder andere onder invloed van zonlicht. Om het ontstaan van nieuwe plekken te voorkomen is het dan ook belangrijk uzelf voortaan goed tegen zonlicht te beschermen.

Mocht u na het lezen van deze informatie nog vragen hebben, stel deze dan gerust aan de behandelend arts of de verpleegkundige.

Adres

Bezoekadres

Polikliniek Dermatologie
UMC St Radboud West
Philips van Leydenlaan 15, route 396
Nijmegen

Telefoonnummer

Telefonisch bereikbaar van maandag
tot en met vrijdag van 08.00 - 12.00
en 13.00 - 16.00 uur: 024 - 361 32 80.
Vraagt u naar een PDT-arts of een
PDT-verpleegkundige.

© UMC St Radboud
overname van (gedeelten uit)
deze tekst is uitsluitend
mogelijk na schriftelijke
toestemming van
Staf Concerncommunicatie